

Γκαλερί ΝΕΕΣ ΜΟΡΦΕΣ
Βαλαωρίτου 9α — Τηλ. 616.165 — ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ
24 ΜΑΡΤΙΟΥ - 12 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1965

ΝΙΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗΣ
ΝΙΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗΣ

PAINTING EXHIBITION
24 MARCH TO 12 APRIL 1965

NEW FORMS Gallery

9a Valaoritou str. Tel. 616.165 - ATHENS

Ἡ ἀναπαραστατικὴ τέχνη σάν μέσον ἐκφράσεως εἶναι καὶ δύσκολη καὶ ἀπαιτητικὴ. Δύσκολη εἶναι, μὲ τὴν πολλὰ ἀκαδημαϊκὴ ἔννοια, ἐπειδὴ ὁ καλλιτέχνης πρέπει νὰ κατέχῃ τὴν ἀνατομία καὶ τὴν προοπτικὴ γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ τὴς ξεπεράσῃ. Ἀπαιτητικὴ εἶναι, ἐπειδὴ τὸ τυχόν λάθος δὲν πέρνει τὴν μορφή μιᾶς ἐνδιαφέρουσας παρεκτροπῆς, παρὰ δηλώνει μιὰ καλλιτεχνικὴν ἀνεπάρκεια. Τόσο στὴ ζωγραφικὴ ὅσο καὶ στὰ χαρκατικὰ τοῦ Νίκου Σταυρουλάκη τὰ προβλήματα τῆς παραστατικῆς τέχνης ἀντιμετωπίζονται μὲ προμερῆν εὐκρίνεια καὶ ἐπιλύονται μὲ ἐκφραστικὴ κριτικότητα.

Ἐνα ἀπὸ τὰ βασικὰ προβλήματα ποὺ ἀντιμετωπίζει μὲ ἐπιτυχία, εἶναι ἡ σχέση χώρου καὶ ἀντικειμένου. Οἱ ξυλογραφίαι του προδίδουν τὴν ἰκανότητα τοῦ καλλιτέχνη νὰ μεταχειρίζεται τὸν χώρο γιὰ νὰ ὑποβάλλῃ μιὰ διάθεση—τὴν κλειστοφοβία, στὴν *Γυναίκα μὲ τὸ κουτί*, ἢ νὰ ὑπογραμμίσῃ ἕναν φρικτὸ ἀστεϊσμό—τὸ κενὸν στὸ *Memento Mori*. Στὸς πίνακές του, ἡ σχέση τῶν προσώπων καὶ τοῦ χώρου εἶναι ἀκόμα πιὸ σημαντικὴ. Ὁ *Ἀβραάμ καὶ ὁ Ἰσαάκ*, παγιδευμένοι μέσα στὸ θαῦμα, τὸν οἶκο καὶ τὸν τρόμο μιᾶς στιγμῆς μοναδικῆς, μεγαλθύνονται, καὶ ξεπερνοῦν τὰ πλαίσια τοῦ πίνακα. Ἐνῶ στὸν *Ἀποδοσιαμαῖο Τράγο*, ὁ Χριστὸς, παγιδευμένος στὰ ἀγκάθια, ὑποτάσσεται καρτερικὰ στὸ γόρο καὶ στὸ γρόνο. Στὴν *Παναγία καὶ τὸ Βρέφος*, ἡ Παρθένος ἀποσύρεται σ' ἕνα γόρο ποὺ δὲν εἶναι διακοσμητικὸς, ἀλλὰ ὄργανικὸς καὶ συμβολικὸς: αὐτὴ καὶ τὸ παιδί τῆς ἔχουν ἀπομονωθεῖ. Στὶς εἰκόνες τοῦ Ἁγ. Γεωργίου καὶ τοῦ Ἁγ. Νικολάου, ἡ παραδοσιακὴ βυζαντινὴ μορφή δὲν ξαναπαύεται ἀπλῶς ἀλλὰ τονίζεται καὶ ἀνανεώνεται μὲ χάρι καὶ φρεσκάδα.

Ἡ χρωματικὴ κλίμακα τοῦ καλλιτέχνη, ἄλλοτε—σὲ πολλὰς ἀπὸ τὶς μικρὲς τοῦ ἀκουαρέλλης—διερευνᾷ μὲ εὐαισθησία μιὰ τριαδικὴ σχέση, ἄλλοτε πάλι—στὰ λάδια του—ὑποβάλλεται στὴν αὐστηρὴ πειθαρχία τῆς ἀνάπτυξης μιᾶς μονοχρωματικῆς ἁρμονίας. Ἐνα στοιχεῖο ἀπὸ τὰ πιὸ ἰκανοποιητικὰ, κοινὸ σ' ὅλα του τὰ ἔργα, εἶναι ἡ εὐκρινὴς ἀνάπτυξη μιᾶς πλούσιας, πληθωρικῆς σχεδὸν, παλλέτας, ποὺ ξεκινᾷ ἀπὸ τὴν μελέτη τοῦ μαύρου καὶ τοῦ ἄσπρου.

I.F./N.A.

To employ the language of figurative art is both difficult and dangerous. It is difficult in the old academic sense because anatomy and perspective must be mastered before they can be extended. It is dangerous because an error becomes not an interesting failure but a banal visual cliché. In both the paintings and the woodcuts of Nikos Stavroulakis the problems of figurative art are confronted with a frightening honesty and are eloquently resolved.

A principal challenge he successfully overcomes is the use of space in relation to objects. The woodcuts are clearly marked by the artist's skill in altering space relationships to intensify a mood—as in the claustrophobic *Woman and Box* or to point a gruesome joke—as in the vacuum of the *Memento Mori*. In the paintings, the relation of the figure and its space is more significant. *Abraham and Isaac*, caught in the wonder, pity and terror of a unique moment, expand and press out of the painting, while *Christ, the Scapegoat*, caught in thorns, is a resigned prisoner of space and time. In the *Madonna and Child*, the Virgin withdraws within a border which is not decorative but both functional and symbolic: she and her child are set apart.

In the ikons of St. George and St. Nicholas, the traditional Byzantine figure-in-space is not merely re-discovered, it is heightened and transformed so that we can see it anew, with freshness and delight. The colour range of the paintings explores, sometimes with subtlety—in the case of many of the small watercolour studies, and often with passion—in the case of the oils, triadic relationships or the demanding discipline of development from a monochromatic harmony. One of the most satisfying features of all the works is the true development of a rich, almost luxuriant palette out of the discipline of black and white.

I. F.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Λάδια

1. Ἐποδιοπομπαῖος Τράγος
2. Ἅγιος Νικόλαος
3. Τοπίο
4. *Popule meus quid feci tibi?*
5. Ἅγιος Γεώργιος
6. Γυναίκα
7. Γυναίκα
8. Ἄνθρωπος στὸ παράθυρο
9. Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ
10. Θύμα
11. Δόρης
12. Ὁ παπᾶς τοῦ χωριοῦ
13. Χωρική
14. Παλιάτσος
15. Καπνικαρέα
16. Μιράντα
17. Ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ
18. Ἐκκλησία στὴ Ντιζόν
19. Κατσίκα
20. Ἐκλειψη
21. Μηδεία

Ἄκουαρέλλες

22. Καλόγρη
23. Ἄνθρωπος σὲ προοπτική
24. Χανούμισσα
25. Γάτα
26. Γάτα
27. Γυναίκα στὸ παράθυρο
28. Δένδρα

Ξυλογραφίες

29. Ἀγτανάκλαση
30. Τοπίο
31. Μينوῦ
32. *Rex Judaeorum*
33. Γυναίκα μὲ κουτί
34. Καθιστὴ γυναίκα
35. *Memento Mori I*
36. *Memento Mori II*
37. *Memento Mori III*
38. Μαύρη φιγούρα
39. Πορτραῖτο
40. Καλικάντζαροι
41. Κατσίκα
42. Τοπίο
43. Ἡ Παναγία καὶ τὸ Βρέφος
44. Μάγισσα
45. Ἀλληγορία
46. Γυναίκα στὴ σκιά

CATALOGUE

Oils

1. Scapegoat
2. St. Nicholas
3. Landscape
4. *Popule meus quid feci tibi?*
5. St. George
6. Woman
7. Woman
8. Man in Window
9. Abraham and Isaac
10. Victim
11. Doris
12. Village Priest
13. Village Woman
14. Clown
15. Kapnikarea
16. Miranda
17. Village Church
18. Church in Dijon
19. Goat
20. Eclipse
21. Medea

Watercolours

22. Nun
23. Man in Perspective
24. Hanum
25. Cat
26. Cat
27. Woman in Window
28. Trees

Woodcuts

29. Reflection
30. Landscape
31. Minou
32. *Rex Judaeorum*
33. Woman with Box
34. Seated Woman
35. Woman in Black
36. *Memento Mori I*
37. *Memento Mori II*
38. *Memento Mori III*
39. Black Figure
40. Portrait
41. Kalikanzari
42. Goat
43. Landscape
44. Madonna and Child
45. Sorceress
46. Allegory
47. Woman in Shadows